

Leiðin gekk til Alta (2): Ferðafrásögn (Seinni partur):

Í dimminum hómast ljós

10. til 13. december savnaðust norðurlensk tíðindafólk norðarlaga í Noreg, í Alta, har millum annað varð vitjað og gist í sámatjaldi og ferðast varð á kavascootara. Hesum greiddu vit frá í fyrra partinum av ferðafrásögnini.

Teir báðir seinnu dagarniringu meira við fyrilestrum, kunning og vitjanum.

Her verður stutt tikið saman um báðar seinnu dagarnar. Farið verður so í smálutir við onkrum av hesum seinni.

Alt í alt ein túrur við eitt sindur av hvørjum og sjáldan munnu so nógv hava sæð og upplivað so nógv uppá so stutta tíð.

Fyrri partur, „Í vrá á villini vetrarvíddum“, stóð í blaðnum hósdeginn

ORD OG MYNDIR: DAGFINN OLSEN

Fyrri partur av ferðini var avgjørt tann meira avbjóðandi, spennandi og øðrvísi, sum eisini varð greitt frá í fyrra partinum av ferðafrásögnini. Ferðin við kavascootaranum inni á frostoyðini og gistingini hjá sámbóndanum Ole Anders, var heilt víst eitt serstakt og spennandi upplivsi. Uttan at taka nakað frá nøkrum, so var hetta tað mest ævintýrkenda á ferðini. Men troyst vóru vit luttakandi eftir hesa ferð á frostoyðini, tí hildið var avstað beinanvegin, sum vit komu til Alta.

Fyrilestrar

Eftir dagsins fyrilestrar seinna dagin, sluppu tey flestu sær til songar í góðari tíð, tá vit vóru komin á pláss í „Fylkesmannens krigskvarter“, - partur av Háskúlanum í Finnmark, Alta.

Vit hoyrdu henda dag millum annað um Russland og Norðurkallin í søguligum samanhangi, ið Jens Peter Nielsen, professari greiddi frá. Hann kom m.a. inn á sambandið millum russar og norðmenn og skemtiligt var at hoyra, hvussu hesir

hövdu ment sítt eigna mál, fyrri at samskifta um fisk og sølu. Eitt mál, ið var bland av russiskum, norskum og enskum og sum nærum bert kundi nýtast til at prátta um fisk og sølu. Sum t.d. tá ein hevði roynt at greiða frá, at hann hevði ligið nátt á einum annars sera sámiligum gistingarhúsi, ið bar navn eftir líka sámuligu frúnni, ið stóð fyrri húsinum. Hetta kundi ikki sigast øðrvísi á blandmálinum, enn at hann hevði ligið so og so nógvar nætur á hesi annars so høgt mettu frúnni, til miklan látur fyrri lutraraskaran.

Fyrilesturinn hjá Odd Mathis Hætta er eisini verður at nevna. Hann prátaði um sámantan og religiún. Hvussu trúgv og yvirtrúgv valdaðu. Í summum førum tókti mær, at hetta minti um Føroyar í gomlum døgum. At hava ymiskt fyrri, ritual, tá ein kom ymsar staðir og at halda, at ymiskt var, læt okkum kalla tað, fbygt. Sera áhugavert.

Eisini greiddi umboð frá Norsk Hydro okkum frá oljuvinnuni har á leiðini og um hvussu leitað verður og um hvørjir vansar eru í slíkum artiskiskum umhvørvi.

Loppa: glotti í myrkrinum

Leygardagin gekk leigin við M/S Mjånes til Øksfjord. Vit vitjaðu Loppa Kommununa, ið hevði verið fyrri fráflyting, arbeiðsloysi og svartskygni. Tó, góðar kreftir tóku saman hendur og vendu gongdini. Nýggi bygdaráðsformaðurin, orðførandi, var ein livandi og litríkur persónur Hesin Arne Dag Isaksen greiddi livandi frá, saman við unga skrivstovuovastanum. Og satt var, sum norskum tíðindafólkini segdu, at tað var nærum spell, at hann ikki var í størri kommunu, tí hann var veruliga tað, ið har nevnt ein „medie begivenhed“

Loppa kommune hevur megnað at fáa hjólini at mala aftur. Nýggi alifóðurverksmiðja er bygd. Arne Dag koyrdi sjálvur gravkúna, sigst, so økið kundi gerast byggiklárt til tíðina.

Russar og íslendarar

Teir hava fasta avtalu við russar at landa har og íslendarar byggja stór fiskavirki á bryggjuðinum. Virkni og framfúsnir var allastaðir at hómá á bryggjunum. Í Noreg er eingin verja, lóg, sum sigur, at útlendingar ikki kunnu eiga fyrirkur, upp til

100%, hinvegin hevur ein norðmaður ikki loyvi til hetta sama, greiddi ein norðmaður mær frá, og skilti hann líka lítið sum eg av hesum síðsta.

Arne Dag Isaksen hevði eisini tað heldur skemtiligu vending, ella áskoðan, at Oslo var størsta útjádara øki í Noreg. Tað var als ikki umvent!

Sanniliga var ljós at hómá norðuri í dimminum. Ljóst var bert einar 3 - 4 tímar dagliga. Frá umleið klokkan 10 - 11 til klokkan 14:30. Men her í Loppa var svartskygnið horvið.

Á hesum túrinum hildu eisini luttakandi tíðindafólk fyrilestrar um ymiskt og greiddu frá sínum arbeiðsøki og sínum landi.

Hetta helt fram, tá vit aftur vóru við hús á kvøldi. Og øll tyktust samd um, at hetta var sera gevandi og áhugavert.

Á kvøldi var ein betri døgurði fyrireikaður, við øllum góðum frá havinum, sera hugnaligt og væl smakkaði.

Megi

Síðsta dagin, sunnudagin, gekk leiðin til orkuverkið í Alta. Vatnbyrgingin, ið gjørdi navnið Alta kent víða um, tí stór